

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Kam sedaj?

O združenju obeh jugoslovanskih klubov v državnem zboru so že razni merodajni možje in zbori toliko povedali, da smemo smatrati uresničenje te ideje kot gotovo stvar. Združenju jugoslovanskih državnih poslancev v en sam klub, se ne stavijo na pot stvarna, načelna nasprotstva, mariveč v prvi vrsti le osebni občiri, osebne antipatije med odličnejšimi člani jedne in druge parlamentarne organizacije. Ne da se sicer tajiti, da je med našimi poslanci več takih, ki so napredno navdahnjeni, res je pa tudi, da nimajo poguma svoje naprednosti odločno pokazati in se jasno izreči za napredno načelo. Vse stoji pri nas pod vplivom one stare in še globoko vkoreninjene prazne vere v neko slogo, iz katere baje izvira naša moč. Kdor pa čisto trezno pogleda tej slogi v obraz, vidi, da je bila med nami ta sloga samo zato mogoča, ker je posvetno razumništvo delalo vedno le to, kar mu je duhovstvo narekovalo. Vzdrževala se je ta sloga pod hipnotičnim vplivom starih gesel, o katerih resničnosti ni nikdo nič premišljeval, v strahu, da ga kot krivoverca ne izobčijo iz naroda ali vsaj iz kroga rodoljubov. Pod vplivom teh gesel stoje tudi danes še oni, ki poudarjajo potrebo sloge in opisujejo v tako živih barvah nje morebitne učinke.

V vsakdanjem političnem in gospodarskem življenju Slovencev te sloge že zdavnej ni več. To tajiti bi bilo zastoj in bi tudi ne imelo smisla. V volilnih uspehih, posebno za državni zbor, se pa ta razcepljenost v napredni in nazadnjaški del ne kaže tako ostro, kakor v življenju. Krivo je temu dejstvo, da je takih, ki niso ne krop ne voda povsod največ in ti odločajo pri volitvah. Večina pa, in naj bo še tako smešno majhna, ima poslance, dočim

ostane odločno napredna manjšina slovenskega naroda v zakonodajskih zastopstvih brez zastopstva.

Izvoljeni zastopniki večine slovenskih volilcev se bodo torej združili ter določili skupno taktiko proti vladi pod pogojem, ki ga je stavil predstavitelj in zastopnik odločno klerikalne smeri dr. Šusteršič: da varujejo v polnem obsegu načela S. L. S. in svobodno izvrševanje nje programa. Ta pogoj bo brez dvoma sprejet in združitve bo s tem omogočena. Kam bodo združeni poslanci krenili — v službo naroda ali v službo vlade? To je vprašanje, ki nas zanima.

Če napravimo bilanco bar. Beckove vlade za Slovence, ne bomo ni trenotek v zadregi, kam bi naše poslance gnala dolžnost.

Oglejmo si samo v širših potezah najglavnejše dogodke v zadnjem času.

Odkar so si Nemci priborili posebno nemško ministerstvo, se je njih agresivnost na naše posestno stanje podvojila in potrojila ter nam s popolnim uspehom trgajo postajanko za postojanka iz rok. V tej agresivnosti gre justična uprava Nemcem s posebno gorečnostjo na roko tako, da smo o priliki imenovanj začetkom t. l. pisali: „Javno obtožujemo ministra predsednika Becka in pravosodnega ministra Kleina, da sta z zadnjimi imenovanji vedé in hoté kršila pravico — na ljubo nemški politiki.“ Takrat so namreč imenovali tri Nemce za sodnike v slovenske sodne okraje: Laški trg, Šoštanj in Konjice. Dva teh treh Nemcev (Stepischnegg in Dolezell) sta preskočila po več dobro kvalificiranih Slovencev, samo da je justična uprava mogla vstreti nemškim zahtevam. Od slovenskih sodnih pristavov na Štajerskem je bil imenovan takrat samo dr. Mohorič, pa tudi on je bil zato prestavljen — na Kranjsko. Dela se siste-

matično na to, da se odstrani od štajerskih sodišč vse Slovence, zato se je ob vsaki priliki prestavlja na Kranjsko. V Gradec ne pride več noben Slovenec k deželnemu nadsodnišću; Slovencu se da še k večjemu naslov in tudi čin višjega sodnega svetnika, pusti se ga pa tam, kjer je, le v Gradec ne sme na noben način! V dokaz za prvo trditev, da se odstranjuje slovenske sodnike s Štajerskega in da se nadomeščajo z Nemci, navajam Konjice, kjer ima onih **300 Nemcev**, ki so bili pri zadnjem štetju tam naštetih, **3 sodnike, 13.050 Slovencev** sodnega okraja pa **nobenega**.

Naše šolsko vprašanje v Celju je še vedno nerešeno in se kar ne gane z mesta; nimamo ne ljudske šole, nobene meščanske, ne dekliške šole, ne gimnazije, ne trgovske ne obrtne šole. Naša dekleta se pošiljajo v samostanske šole, učiteljšča tudi nimamo in vse naše prošnje so in ostanejo glas vpijočega v puščavi; noben minister ni še z mezincem ganil, da bi spolnil svojo dolžnost proti nam in nam dal, ona kulturna sredstva, katera s svojimi davki Nemcem plačujemo, do katerih imamo pa mi polno pravico in država ima dolžnost nam je dati.

Kako se nam godi v finančni upravi, je tudi znano. Naši davčni uradniki službujejo po Srednjem in Gornjem Štajerskem, nam pošiljajo v najlepše slovenske kraje nemške davčne upravitelje, višje upravitelje, finančne komisarje in druge uradnike. Pri politični upravi je pa če mogoče še slabše, tam je Slovenec že bela vrana.

O vsem tem so naši poslanci tožili in govorili — Beckova bivša vlada ni vkljub vsem pritožbam popravila ne ene grajane krivice!

Tako je pri nas na Štajerskem. Da drugod ni bolje, dokazujejo razsodbe in škandali zaradi rabe slovenščine pri

sodišču v Celovcu, nadalje dejstvo, da vsi Slovenci rodom Korošci službujejo na Kranjskem in Štajerskem, dočim se načeloma nikogar ne nastavi na Koroškem, katero je prepuščeno popolnoma Nemcem. Omenim naj še, da so nam Nemci odjeli edino mesto dvornega svetnika pri Najvišjem sodišču, da so dali narodno-brežbarvne ali nemškutarskega klerikalnega Čeha za finančnega ravnatelja v Ljubljano, da hočejo iz nestvarnih ozirov imenovati na Jagičevo mesto Nemca na stolico slavistike na dunajskem vsenčilišču... Vsem tem realnim izgubam nasproti ne stoji niti najmanjša pridobitev.

In vlada, ki tako postopa s Slovenci, naj bi imela namen pošteno rešiti jugoslovansko vprašanje, kakor za-trjujejo klerikalni listi? Naj to verjane, kdor more, nam je to nemogoče. Če je bila Beckova politika „srednje poti“ za nas tako blagonosna, si lahko mislimo, kakošna bode še le uradniška Bienerthova.

Na to naj naši poslanci malo pomislijo, ko se bodo odločevali, kako taktiko jim je zavzeti proti njej. Narod bi dejal, da je samo ena pot mogoča in ta je odločna in poštena opozicija.

Politični pregled.

Domače dežele.

Parlament se snide 26. t. m. ob 11. uri zjutraj. Na dnevnem redu prve seje je med drugim volitev 4 podpredsednikov zbornice ter 4 zapisnikarjev; razprava v vseh dosedaj še ne overovljenih volitvah od maja 1907. l.; poročilo jubilejskega odseka o zakonskem načrtu o določitvi glavnice v znesku 100 milijonov kron za starostno in invaliditetno zavarovanje v proslavo cesarjeve vladarske 60 letnice. Tudi gospodarska zbornica se snide istega dne.

LISTEK.

Primož Trubar.

K njegovi štiristoletnici.

(Dalje.)

III.

V zgodovini reformacije je odkazano Trubarju mesto nesebičnega in oduševljenega propagatorja tujih dogajanj, v zgodovini slovenskega naroda oznanja Trubarjev program jutranjo zarjo novega dneva.

Reformacija je ponesla med Slovence globlje umevanje Kristusovih nauk ter presadila versko življenje od zunosti zopet v notranjost. Tudi slovenski misleči individuum se je uprl predpisom mišljenja, ki jih je diktiral Rim. Slovenska duša se je vzdramila iz odrevenelosti in zaspanolene vere v avtoriteto; reformacija je prisilila Slo-

venca, da je začel misliti z lastno glavo, kritikovati in zaupati svojemu razumu. V boju se mu je vzgajala zavest, da je licemerstvo nepošteno, in požrtvovalnost za prepričanje čednost. Reformacija je klicala slovensko ljudstvo in njegove pastirje nazaj k prvotni krščanski morali ter dvigala npravnost; pri pogledu na počasno dviganje propadle npravnosti so se zazdele reformatorjem celo slovenske narodne zaljubljene pesmi „nepotrebne ter pohujšlive“, in zaželeli so, da jih izpodrinejo s protestantskimi cerkvenimi pesnimi.

Specijalni pomen reformacije za Slovence tiči v Trubarjevem spoznanju, da potrebuje tudi slovensko ljudstvo v kulturnem boju svojega kulturnega orožja. Trubar je povzdignil kmečko slovenščino na isto vrsto z gosposko nemščino in učenjaško latinščino. Tak korak je mogla vdahnuti takrat samo sila reformacije, ki je spoštovala

pravo individualnosti; storiti pa ga je mogel samo mož, ki je nosil zavest rodbinske dolžnosti do svojih rojakov v srcu. Sloveni ki talenti, ki so se vdali brez te zavesti reformaciji, so izginili brez sledov za rojake v tujem morju; Slovenci, ki jih ni navdušila ideja reformacije, so majali z glavami k novemu početju in ga smatrali za nepotrebno. Slovenski katoliški izobraženci tekom stoletja niso začutili potrebe in moči, da bi pisali za svoj narod v maternem jeziku; in ko so jim napravili reformatorji tir, sledili so brez navdušenja in nevrovovih korakov: zato se sme sklepati, da bi se brez reformacije in brez Trubarja slovenski jezik še stoletja ne bil začel pisati in tiskati. Izmed slovenskih reformatorjev pa je privabil Trubarjev primer delavca za delavcem na torišče.

Glavno pozornost so posvečali Trubar in učenci kot pisatelji cerkvenim

potrebam, ker so bili bojovníki za mlado cerkev, in naslanjali so se na nemške vzore, ker so se tam učili in ker še kot začetniki na književnem polju mladega naroda niso utegnili samostojno raziskovati ampak morali hiteti, da soseda dohite. Toda prvič zlasti Trubarjevi katehitični, polemični in apologetični spisi niso suženjski prevodi, ampak kompilacije po raznih predlogah, kjer pisatelj tu kako točko izpusti, tam kako gloso o domačih razmerah vstavi, tako da se moraš vedno vprašati, kaj je Trubarjeva lastnina in kaj prevod, zakaj je pisatelj to izpustil in ono poiskal v drugem viru. Drugič pa je bil pojem cerkve v oni dobi dosti širji nego danes, zanimanje za cerkveno vprašanje je stalo pri vseh slojih v ospredju in čtivo, ki je obravnavalo to vprašanje, so tudi posvetnjaki najbolj iskali.

(Dalje prih.)

V prvi seji bode baron Bienerth razvil svoj vladni program v obeh zbornicah ter predložil več zakonskih načrtov, tako zakonski načrt o podržavljenju južne severonemške zvezne železnice, Aspanške železnice in Polabske železnice.

Vlada bode predložila načrt novega pooblastilnega zakona, na temelju katerega bode pooblaščen provizorično urediti trgovinske odnose z inozemskimi državami. — Razni klubi se snidejo že 25. t. m. na prvo posvetovanje na Dunaju.

Nejevolja cesarja proti krščansko socialni stranki, katera je s svojim postopanjem prisilila Becka k demisiji, se je jasno izražala v različnem tonu cesarjevih pisem odstopivšim ministrom. Dočim je imel vladar za vsakega bivših ministrov posebno toplo besedo, sta pismi Ebenhochu in Gessmannu v uradnem hladno-korektnem tonu, brez vsake presrečnejše besede. Z obzirom na vnanje razmere si bo bar. Bienerth prizadeval sestaviti čim prej parlamentarno vlado, ako se mu pa to ne posreči, bode krona imenovala ministre iz srede večjih strank, tako da bi se vendar osnovala koalicijska vlada z uradniškim značajem. Kakor vse kaže, ni upati, da bi se napetost med Čehi in Nemci toliko poglobila, da bi bilo sporazumljenje med obema toliko mogoče, da bi zastopniki obeh narodov hoteli vstopiti v nov koalicijski kabinet. — Nejevolja poljskih strank proti Nemcem je tudi zelo velika, ako smemo soditi po pisavi nekaterih merodajnih listov — pa Poljaki se po navadi vedno o pravem času z Nemci pobotajo in pobarantajo — tako bode tudi to pot — kako bode z Jugoslovani, se ne da še soditi, bržkone bodo uradniško vlado podpirali z narodno krščansko socialno frazo, da mednarodni položaj zahteva, da se vlado podpira za vsako Aneksija Bosne in Hercegovine je tisti plašček, s katerim se bode prikrivalo hlapčevanje jugoslovanske delegacije vsaki vladi.

Vnanje države.

Srbija in Črna gora oborožujeta. Oboroževanje Črne gore je seveda naravnost smešno, ker vendar ves svet ve, da ima Črna gora pač mnogo starih obrabljenih ruskih pušk, ki so pa brez municije in brez vojakov popolnoma nerabne. Denarja za municijo ni, živeža za vojsko ni, vsa skladišča so prazna in vojaki, t. j. ogromna večina mladih in zdravih Črnogorcev je v Ameriki in drugod v inozemstvu na delu, doma so le otroci, starci in žene. To vedo v Avstriji prav dobro, zato bi bilo tudi najbolj pametno, da bi se vsemu bedastemu rožljanju s sabljo in vsem frazam „generala“ Vukovića ali koga ne pripisovalo nikakega pomena. Pa dunajski kršč. socialci in vsi njih klerikalni bratci po celi Avstriji se delajo, kakor bi se res bali Srbov in Črnogorcev ter ščunjejo dannadan vlado in narode v vojsko. Človek res ne ve, kaj si ta pobožna gospoda obeta od vojske proti Srbiji? Kaj bode Avstrija imela od tega, ako tudi v par tednih okupira Srbijo in Črno goro? Obdržati ne bo smela ne ene ne druge države, ker bi se temu cela Evropa uprla — o tem ni dvoma — in moralni uspeh? Mržnja proti Avstriji bi po celem Balkanu prišla naravnost v delirij in potem bi se klerikalna gospoda sicer prepozno, a vendar še lahko prepričala na svoje oči, da bi z vojsko, v katero so državo naščuvali, spravili celo Bosno in Hercegovino vkljub vsem zmagam na bojnem polju, v nevarnost. Gospoda tira s svojim hujskanjem našo politiko na ona pogrešna pota, po katerih smo bili že pregnani iz Italije. Ali naj se to v XX. stoletju ponavlja na Balkanu, kjer

bi lahko igrali v resnici prvo ulogo, ako bi prav razumeli svojo zgodovinsko nalogo?

Nemški naval na šoštanjsko posojilnico — ponesrečen.

Nekoliko pojasnila o vzornem gospodarstvu „Schallthaler Spar- und Creditverein-a“ v Šoštanju.

Ker so šoštanjski Nemci zopet uprizorili naval na slovensko posojilnico in ker nemško in nemčursko časopisje na zloben in lažnjiv način krade čast ugledni slovenski posojilnici kakor tudi Slovincem v Šoštanju, štejemo si v sveto dolžnost, razkriti javnosti vzorno vodstvo in pošteno gospodarstvo Schallthaler Spar u. Creditvereina v Šoštanju.

Danes obelodanimo ta-le slučaj:

J. T. posestnik iz Lokovice izposodil si je pri tej nemški posojilnici svoto 60 fl, za katero mu je bil porok F. G. posestnik v Velikemvrhu.

Ker J. T. ni plačeval redno obresti, tožil je Schallthaler Spar und Creditverein po svojem zastopniku dr. Sch. izposojevalca in poroka in se je dne 24. 12. 1897. sklenila z njima poravnava — III. 839/97, — po kateri sta se zavezala plačati svoto 60 fl s 6% od 1. 1. 1896. in stroške po 17 fl 61 kr. do 30. 1. 1898.

Ker o pravem času ni bilo plačila, vknjižila se je ta tirjatev na temelju poravnave na tačas dolžnika J. T. lastno zemljišče vl. št. 147. d. o. Lokovica in na poroku F. G. lastna zemljišča vl. št. 10, 11 in 12 d. obč. Velikivrh (Šoštanj).

Umevno, da je nemška kasa ta dva reveža preganjala z eksekucijami, dokler nista tirjatev poplačala do zadnjega vinarja.

Tako je bila ta tirjatev že pred letom 1903 z obrestmi in stroški vred popolnoma poravnana, kar je Schallthaler Spar und Creditverein izjavil v sodnijskem zapisniku z dne 3. 8. 1903 E 137/3 in dovolil tudi vknjižbo izbrisa, na kar se je glasom zapisnika vknjižil izbris zastavne pravice za stran izvršljive tirjatve po 60 fl z vsemi pripadki (zbirka listin št. 815/3) toda le pri dolžnikovem zemljišču vl. št. 147 Lokovica ne pa tudi pri porokovih zemljiščih — kot sovložkih.

Ko so prišla l. 1907 tudi porokova zemljišča na javno dražbo, odkazalo se je iz skupila Schallthaler Spar u. Creditvereinu glasom razdelilnega sklepa od 5. 11. 1907 št. E 688/7 na glavnici že plačanih 60 fl = 120 K in vsi vknjiženi stroški.

Odkazani znesek je plačal zdravitelj teh zemljišč Posojilnica v Šoštanju dne 8. 3. 1908 Schallthaler Spar u. Creditvereinu in ta je izdal isti dan izbrisno pobotnico, na podlagi katere se je ta tirjatev izbrisala pri porokovih zemljiščih.

Iz tega je torej dovolj jasno, da je nemški Schallthaler Spar u. Creditverein v Šoštanju tirjatev dobil dvakrat plačano, vrh tega pa vtaknil še v svojo nemškutarsko malho stroške, kateri so bili že pred leti prizastopniku poravnani.

Gospodje okrog tega slavnega Schallthaler Spar u. Creditvereina, povejte nam na tem mestu, s kakšno pravico ste shranili dvakratno vračilo ene in iste tirjatve oziroma med kake izdatke ste zopet vpisali po krivici sprejetih 120 K, ker vam sicer bilanca ne bode „štimala“.

Najbrž ste jih izdali v prid lažnjivim obrekovanjem Šoštanjskih Slovincem. Dokler ne daste povoljnega odgovora, ste podvrženi kazenskemu zakonu in upamo, da bode c. kr. drž. pravdnistvo v tej zadevi uvedlo potrebne korake, kojemu smo na razpolago z izvirnimi listinami.

Šoštanjskim Nemcem pa svetujemo, naj ne hodijo na solnce, dokler imajo maslo na glavi.

Prihodnjič se odpre še druga knjuga, da bo javnost zvedela, kaj se za isto godi v vašem nemškem taboru.

Šoštanj, 19. XI. 1908. Nemškutarsko gonjo zoper slovensko posojilnico je povzročil kakor kažejo dejstva njen lastni tajnik neki Josip Dodič, katerega je ta zadruga vzela iz golega usmiljenja v službo, ko je bil letošnjo spomlad na ulici brez strehe in kruha in jo je prosil s povzdignjenimi rokami službe, obetajoč nebo in zemljo, poboljšanje, pridnost, poštenost in bogve kaj še. Gabi se nam izgubljači glede te neznatne osebnosti besedi, ako ne bi splošni slovenski interes in še posebej interesi posojilnice v Šoštanju to zahtevali.

Ta Dodič, ki so ga že iz različnih služb zapodili, — bil je liberalec pri Kmetški posojilnici v Ljubljani, klerikalec pri Gospodarski zvezi v Ljubljani, odkoder je še znana njegova šentlenartska afera z mačkom na kegljišču, menja značaj kot kameleon kožo. Zapodila ga je tudi Delniška družba na Laškem — večinoma povsod zaradi pijanosti pa tudi drugih uradnih deliktov, ki so se doigravali pred sodiščem in se še bodo in je sedaj srečno priromal po mamljivih obljubah šoštanjskih nemškutarjev in zlasti Woschnaggov v nemški tabor. Mi take značaje nemškutarjem privoščimo, gliha vkup striha, dober tek Hans! Dan za dnevom je popival z nemškutarskimi natakariji po špelunkah ter obetal, da bode že nekaj napravil.

No mi Šoštanjčani nimamo vzroka se tega nekaj bati in preiskava, ki teče, bode krivce pokazala v pravi luči. Ričet, ki ste ga želeli Slovincem, bode posrebeli sami in trdno upamo, da doseže roka pravice tudi prave krivce, ki so to ostudno in vsakega dostojnega človeka nevredno gonjo uprizorili. Prehitro ste triumfirali, pili ste na medvedovo kožo. Kapaciteta Dodič, ki bode s svojo kožo morala poplačati račun, pa ostane večno zaznamovana kakor Kajn.

Zvedeli smo take stvari o zlobnih nakanah, zahrbtnih intrigah ter zlorabi uradnih tajnosti, da se nam jeziho lasje.

Zaradi tega se nič ne čudimo, da je ravnateljstvo šoštanske posojilnice pred začetkom današnjega uradnega dneva izvršujoč soglasni sklep včerajšnje skupne seje zapodilo Dodiča na mestu in vpričo sodne komisije iz pisarne, ga odslovilo isto minuto iz službe ter ga vrglo tudi iz stanovanja posojilnične hiše. Imel bode priliko premišljevat o hvaležnosti, kakoršno pozna vesoljna nemškutarija, kateri ga privoščimo. Morebiti ga pa pustijo tam petake šteti? Bode treba! Zoper Dodiča in razne druge krivce, ki hujskajo proti slovenski posojilnici je že vložena kazenska ovadba.

V veliko pomirjenje nedolžno zbežanega ljudstva je bilo, ko so videli nehvaležnega odkorakati iz pisarne posojilnice bledega lica, o kakoršnih je insceniral pisarijo v nemških listih glede Slovincem. Uradovalo so je potem vzlic aranžiranemu navalu popolnoma mirno in dostojno, ljudstvo je rado poslušalo nauke in pojasnila, ki so jih dajali zastopniki pregledujoče Zadrugne Zveze v Celju in so uprav blagodejno

uplivalo zlasti rodoljubna in pomirjevalne besede osebno navzočega g. dr. Kukovca.

Kličemo torej ljudstvu, ne pustite se zapeljevati in begati od zavrženih ljudij in nemškutarjev, ampak zaupajte besedam in svetom, ki jih obilno dobivate od poštenih Slovincem.

— **Naravnost neverjetno umazane** reči so govorili nasprotniki šoštanjskih Slovincem o posojilnici v Šoštanju, da bi slovensko kmečko ljudstvo zbegali in pripravili do tega, da vzdigne svoj denar pri slovenski posojilnici v Šoštanju. Pravili so, da ima posojilnica samo še 12.000 K denarja drugo je že vse izgubljeno. Teh 12.000 K pa da je že pobrala sodnija in ga bo ta v četrtek 19. novembra razdelila med vlagatelje. Torej naj pridejo vsi, da rešijo, kar se da rešiti. Drugi šoštanjski nemčur je pravil okoli, da manjka posojilnici 180.000 K. V neki nemčurski gostilni so hujskali, da bo v četrtek 19. novembra sodnija izplačevala vloge, torej naj pridejo vsi k sodniji. Drugi so govorili, da je okrožno sodišče v Celju pobralo že vse knjige posojilnici v Šoštanju in da bo torej vendar enkrat zaropotalo pri tem zavodu. Govorili so, da je načelnikov namestnik g. Švarc že odstopil od posojilnice, da ne bi trpel izgube. Seveda so kmetje debelo gledali, ko so prišli zadnji četrtek v posojilnico in so videli, da g. Švarc še vedno opravlja svoj posojilniški posel. Spoznali so takoj, da jih nemškutariji grdo farbajo. Po celem okraju so se potepali najeti hujskači, ki so pravili, da morajo vsi, ki so posojilnici kaj dolžni, priti v četrtek 19. t. m. in poplačati svoj dolg, oni pa, ki imajo kaj naloženega, naj takoj pridejo in vzdignejo svoj denar, sicer bodo izgubili vse. Obresti baje že itak ne dobijo nič več, te so že izgubljene. In res je prišlo mnogo dolžnikov zadnji četrtek in so prosili in spraševali, koliko morajo plačati. Seveda so vsi debelo gledali, ko se jim je povedalo, da jih nihče ne tirja za dolg in da naj grede mirno domu ter naj pridejo še le potem, ko bo dolg že zapadel. Spoznali so, kake prijatelje imajo v tržkih nemškutarjih. In takih nesramnih sredstev so nemškutariji rabili vse polno.

— **Nekateri hujskači**, ki so šuntali ljudstvo zoper šoštanjko posojilnico, so že ovađeni. Bomo še le videli, ali ima ta ljuba avstrijska država še trohico pravice za Slovence ali ne!

— **Odlikoval se je** v hujskanju zoper šoštanjko posojilnico Mihael Mak p. d. Kofleitner doma v Šaleku pri Velenju. Ovadba je vložena!

— **Nemški časopisi** so imeli te dni vse polno najpodlejših hujskajočih člankov zoper šoštanjko posojilnico in zoper šoštanske Slovence. Pa mislite, da jih je državno pravdnistvo zaplenilo? Kaj še!

— **Slovenec v Šoštanju**, poizvedujte, kaj se je zadnje nedeljo govorilo v šoštanjski nemški kasi. — Marsikaj se pripoveduje in bo dobro stvar zasledovati.

— **Pride te dni** neka uboga od šoštanjskih nemškutarjev nahujskana žena k sodišču v Šoštanju in prosi dr. Tertnika, naj ji izplača hranilno vlogo slovenske posojilnice. Dr. Tertnik pove, da nima sodnija posojilničnega denarja. Če pa žena hoče izvedeti, kako s posojilnico stoji, naj gre vprašati Hauke-ja, ki je eden izmed voditeljev šoštanjskih „nemcev“. Vi dr. Tertnik, še sploh ljudem v takih zadevah kaj svetujete, zakaj potem ne svetujete pravilno? Ali je Hauke predsednik posojilnice? No, morebiti pa ima Hauke informacije od „gostov“, ki stanujejo v nemški hiši!!

— **Kako je „Slovenec“**, list krajnskih duhovnikov, blatil šoštanjko posojilnico, je znano. Podležil! Da se ne sramujete, ko veste, da je gonja proti šoštanjki posojilnici le plod nemškega sovražstva zoper Slovence. „Slovenec“ primerno je nastopal cekmošter nemškutarskega župnika Govediča, Zupan. Pfuji!

— **Precej kmetov in kmetie** je prišlo zadnji četrtek v šoštanjko posojilnico, da vidijo, ali je res že vse narobe. Ko so jim navzoči odborniki in g. dr. Kukovec iz Celja obširno in natančno razložili položaj posojilnice in jim tudi pokazali hujkanje zoper posojilnico v pravi luči, se je pametno ljudstvo takoj pomirilo. Vsak je takoj spoznal, da hujskajo nasprotniki samo radi tega, ker je posojilnica v slovenskih rokah. Seveda bi nemškutarjem dišal slovenski denar. Ubogo ljudstvo se je moralo res vsakomur smiliti. Celi teden, celo leto težko dela in se ubija za vsakdanji kruh. Nič dobrega nima na tem svetu. Pa pridejo taki falotje in strašijo in begajo uboge ljudi, samo da bi sami imeli od tega profit. Če je še kaj pravice na tem in onem svetu, te zlobneže mora zadeti zaslužena kazen.

— **Že zadnje spomlad** so nasprotniki enkrat nahujskali ljudstvo zoper šoštanjko posojilnico. Pa so se ljudje takrat prepričali, da je vse laž, kar so nemškutarji govorili po svetu. To se je poznalo še sedaj, kajti tokrat je prišlo mnogo manj ljudij v posojilnico po svoj denar, kakor spomladi. Zakaj se niso že spomladi porabila vsa zakonita sredstva, da se tako nesramno hujskanje onemogoči enkrat za vselej? Ves okraj trpi pod takimi neznosnimi razmerami in je naravnost nečuvstvo, da se poklicane oblasti ne zavzamejo za celo stvar. Bo pa že treba zopet državni zbor na pomoč poklicati!

— **Če bo pri celjski nemški šparkasi** treba knjige revidirati, ali bo sodnija potem slovenske revizorje poklicala?

— **Vsa gonja zoper šoštanjko posojilnico** je delo šoštanjkih nemškutarjev. Delo, ki so ga spodnještajerski nemškutarji začeli meseca septembra v Ptuj, se torej nadaljuje. Isto se kaže tudi v Mariboru in Celju. (Slučaj „Martin Krpan“!) Pač dovolj resen opomin za Slovence, kako jim je postopati! Ali se bomo res dali kosmate pojesti in brez odpora pomandirati?

— **Orožništvo** že zasleduje ljudi, kateri mamijo vlagatelje šoštanjke posojilnice.

Štajerske novice.

Gledališka predstava „Martin Krpan“ se vrši nepreklicno v nedeljo ob 7. uri zvečer v celjskem „Narodnem domu.“ Slovenci iz Celja in okolice, pridite polnoštevilno!

Poslano.

Ljubim Slovenkam in Slovencem v Celju in v celjski okolici!

Midva podpisana junaka sva zvedela, da se udeležite prihodnjo nedeljo 22. t. m. polnoštevilno najine predstave v „Narodnem domu“ v Celju, katero priredi celjska „Čitalnica“. Proti temu nimava ničesar. Dovoliva si pa opozoriti Vas, da se začne predstava točno ob 7. uri, reci in beri: ob sedmi uri zvečer. Zvedela sva namrec od cesarja Janeza V. in njegovih slavnih ministrov,

da doslej še niste nikdar prišli točno ob napovedani uri k predstavam, zato Vam s tem zagroziva, da bova začela grdo pometati po nerednežih, ako se bo prihodnjo nedeljo še kaj takih našlo. Torej pozor! Zavarujte se s točnim prihodom pred najinim maščevanjem. Srečno!

V Trstu, 19. novembra 1908.

Martin Krpan, Brdavs I.
slovenski junak. kralj jutrovih dežel.

— **Plakate „Svoji k svojim“** so iskali te dni celjski policaji v potu svojega obraza po celjskih gostilnah, trgovinah in prodajalnah. Ne bi verjeli, da umejo ti gospodje tako urno premikati svoje krače po mestu! Po 20. septembru se jim namreč prav nič ni mudilo raziskovati po mestu, kdo je prejšnji večer razbijal imetje slovenskih meščanov, napadal in pretepal mirne ljudi. S svojim iskanjem pa se je indirektno postavila celjska policija v službo gibanja „Svoji k svojim“, za kar se ji v imenu dobre stvari lepo zahvaljujemo.

— **Plesne vaje v „Narodnem domu“** se pričnejo, kakor čujemo, že prihodnji teden. Vaje priredi plesni odsek „Celjskega Sokola“. Vse natančnejše še objavimo pravočasno.

— **Celjski odsek „Prosvete“** namerava še tekom tega tečaja ustanoviti v celjski okolici, v prvi vrsti v narodno izpostavljenih krajih, nekaj ljudskih knjižnic. Ker pa nam primanjkuje knjig in gmotnih sredstev, se obračamo tem potom na širšo slovensko javnost, da bi nam priskočila na pomoč z denarnimi prispevki in knjigami, ki so primerne za priprosto ljudstvo ter tako podpirala nesebično stremljenje in kulturno narodno delo radikalne mišline. Imena darovalcev se objavijo v našem časopisu. Vsi prispevki se naj blagovolijo pošiljati na naslov: Alojzij Trstenjak, stud. iur. Celje.

— **Celjska nemška hranilnica ali šparkasa**, ki ima svoje prostore v velikem poslopju pred železnično postajo, vedno bolj nazaduje. Meseca oktobra t. l. so hranilne vloge tega zavoda zopet padle za 169.736 K 95 h. Ta mesec se je namreč v celem vzdignilo pri tej hranilnici 353.214 K 25 h, vložilo pa samo 183.477 K 30 h. Od 1. januarja 1908 do 1. oktobra 1908 pa so padle hranilne vloge tega zavoda, kakor smo že enkrat poročali, za ogromno vsoto 554.752 K 22 h. Vsega skupaj je torej izgubila celjska nemška šparkasa v prvih 10. mesecih tekočega leta na hranilnih vlogah 738.229 K 52 h, ali: skoraj en milijon kron. Leta 1907. pa tudi skoraj en milijon kron, namreč: 809.533 K 22 h.

— **Odgovarjamo** na razna vprašanja še enkrat, da tistemu, ki hoče vzdigniti svoje hranilne vloge iz celjske mestne hranilnice ali šparkase, ni treba iti tja osebno. Najenostavnejše je, da izroči svojo hranilno knjižico tistemu slovenskemu zavodu, pri katerem misli svoj denar naložiti. Ta slovenski denarni zavod bo potem že sam vzdignil isti denar pri nemški šparkasi. Vlagateljem se na ta način prihrani mnogo časa, truda in stroškov. Toliko na znanje.

— **Potres v Celju.** Danes zjutraj ob 5. uri 5 min. smo občutili v Celju močan, 6 sekund trajajoč potresni sunek, katerega je spremljalo votlo bobnenje pod zemljo. Posebne škode ni napravil nikjer. — Sunek so močno občutili tudi v okolici.

— **Dr. Ambrošič je razpustil** „Celjsko pevsko društvo“, ker je bilo na plakatih za predstavo „Martina Krpana“ nekaj slovenskih tvrdk. Mi smo vedeli, da je gospod Ambrošič slab politik, vemo in čutimo tudi, da kot upravitelj mestnega imetja ni ravno posebno ženijalen, a z razpustom tega

društva je pokazal, da je še povrh slab jurist. Kajti s tiskovnimi zadevami in gledališkimi predstavami ima opraviti le okrajno glavarstvo. Razpust „Celjskega pevskega društva“ in zastojnska prepoved gled. predstave bo služila v nesmrtno blamažo celega celjskega nemškega abderitstva.

— **„Slovenski kmečki koledar“** je ravnokar izšel v svojem drugem letniku za l. 1909. Naročnje se pri „Narodni založbi“ v Celju in stane trdo vezan 1 K 50 vin., s poštnino vred 1 K 70 vin. Kdo se še ne spominja, kako hlastno so posegli lansko leto naši ljudje po „Kmečkem“ koledarju? Lahko mirno rečemo, da letošnji „Slov. kmečki koledar“ nikakor ne zaostaja za lanskim; poleg zabavnih in poučnih povesti, pesmic, smešnic, ugank, zanimivega drobiža je zlasti skrbjeno za to, kar našega kmeta najbolj zanima ali bi vsaj moralo zanimati: gospodarski sestavki. Tu najdeš dobre nasvete in pouke za živinorejo, sadjarstvo, vinorejo, gojenje travnikov, umetno gnojenje itd., katere so zapisali deloma skušeni kmetje sami, deloma pa učeni kmetijski strokovnjaki. Koledar dela „Narodni založbi“ in svojemu marljivemu uredniku g. Vekosl. Spindlerju vso čast in ga najtopleje priporočamo v nakup in razširjanje.

— **Dijaški kuhinji v Celju** sta darovala gg. Ivan in Albina Zotter na Gomilskem 10 kron na mesto venca na grob pok. gosp. dr. Ivana Dečko. Prisrčna hvala!

— **Razširjenje okrožja celjske telefonične centrale.** Kakor smo zadnjič s posebno okrožnico tukajšnje telefonske centrale naznanili, pač lahko iz Celja telefonično govorimo skoraj s slednjim nemškim gnezdom na Srednjem Štajerskem in Koroškem, nimamo pa prav nobene zveze s Savinsko, Šaleško in Mislinjsko do'ino (izvzemši Žalec), nadalje s Posavjem in Ptujem, Ormočjem, Središčem, Ljutomerom itd. Pozivamo interesente v dotičnih krajih, naj se oglase za priklopljenje se interurbanski telefonski zvezi pri graški trg. in obrtni zbornici in pri graškem poštнем ravnateljstvu; naši poslanci morajo pa to zahtevo podpirati razven na teh tudi na višjih mestih. Na delo torej!

— **Robert Zangger 20. septembra.** O uspehu tovađevne tožbe zoper Mar. Samec smo obljubili poročati. Tožbo zoper Marijo Samec je Zangger brezpogojno umaknil. Dekla Ivana Jelen je pa danes izjavila pri sodniji na podlagi izpovedbe Zanggerjevih prič, da je Zanggerja pač krivo razumela, da bi bil pohvalno govoril o razbijanju šip. S tem je stvar končana.

— **„Mi Nemci se bojimo samo Boga“** — in slovenskih trgovcev ter obrtnikov — tako se glasi sedaj geslo spodnještaj. nemškutarstva.

Mistifikacija. „Narodnemu listu“ je nekdo morda samo pomotoma poročal, da je gospa Plevčak, soproga narodnega gostilničarja v Gaberju umrla, kar pa hvala Bogu ni res. Gospa Plevčak živi in ji želimo, da ostane še dolgo zdrava in vesela!

— **Zaprto** je od torka sem otroški vrtec v Gaberju zaradi škrlatice.

— **Ponočnjaki v Zgornji Hudičji.** Piše se nam iz celjske okolice: Odkar vzdržuje v Gaberju nastanjeno orožništvo in pa policijski stražnik vzorni nočni mir, so si izbrali nekateri nočni razgrajči Zgornjo Hudinjo za nočne nemire. Z divjim rjojenjem in vpitjem hodijo po vasi in prebujajo počitka potrebno kmečko ljudstvo iz najlepšega spanja. Predvčeršnjim je opozoril te razgrajče starejši kmečki fant, naj mirujejo. a se je moral naglo umakniti, ker mu je jeden grozil z revolverjem. Slučaj je že ovajen orož-

ništvu in tudi isti ponočni tiči. Upamo, da bodo sedaj dobili Hudinčani ponoči mir v vasi.

— **Proti gg. dr. V. Kukovec in dr. Stikerju** nadaljuje „Slov. Gosp.“, oziroma njegovi c. kr. zaupniki pri celjskih sodiščih gonjo zaradi nekaterih nemških zagovorov. Tem „narodnjakom“, ki se zmiraj strahopetno skrivajo, kadar se je treba javno pokazati Slovence, pač pa pri vinu, kartah in klobasah rešujejo ubogi slovenski narod in njegove pravice, ne bomo nadalje odgovarjali — iz obzirov snažnosti in dostojnosti. Mi ostanemo pri tem, kar smo povedali in s tem je cela zadeva za nas končana.

— **Doslednost „Slovenskega Gospodarja“.** „Slov. Gospodar“ še zmiraj ne more pozabiti na madžarskega bogoslovca Segha, ki je okradel več slovenskih duhovnikov. „Slov. Gospodar“ priznava, da Segh ni znal slovenski in priznava, da so priče in sicer slovenski duhovniki nemški govorili. Pravi, da je to prav, kajti drugače bi jih Segh ne bil razumel. V istem hipu pa „Slov. Gospodar“ še enkrat nesramno napade dr. V. Kukovca, da je Segha v nemškem jeziku zagovarjal. Ta napad pa „Slov. Gospodar“ opravičuje s tem, da obtožencu ni bilo treba zastopnika razumeti, češ da zastopnik govori za sodnike in menda ne za zastopano stranko. Da priča govori zato, da bi sodniki položaj spoznali, „Slov. Gospodar“ vendar ne zanika. Iz tega slučaja zopet vidimo, da je najboljša šola za nesramno zavijanje Slov. Gospodar. Da zastopniku ni treba jemati obzira na zastopano stranko glede jezika, katerega stranka govori, je torej najnovejše načelo celjskih poročevalcev „Slovenskega Gospodarja“.

— **Telovadni odseki „Sl. kršč. soc. zveze“.** „Slovenec“ priobčnje v svoji včerajšnji številki nekako statistiko čukov po Slovenskem. Kakor kažejo klaverni kršč. soc. telovadni odseki v Celju in Trbovljah, je večina telovadcev le na — papirju. Za telovadno delo je treba vzdržnosti in pa — strokovnega znanja. V naših sokolskih društvih se vrši to delo premišljeno in neprenagljeno, za to bode sokolska organizacija tudi stalna

— **Za slov. deco dne 2. decembra!** Pozivamo vse rodoljubne Slovence na Spodnjem Štajerskem, naj ob priliki cesarjeve šestdesetletnice dne 2. dec. darujejo mesto razsvetljave, strelbe in drugih svečanosti mal donesek Ciril-Methodovi družbi ali pa za druge narodne namene.

— **V konkurz** je prišel g. Vincenc Vabič, trgovec v Žalcu.

— **Umrl** je v Št. Petru v Sav. dol. v pondeljek posestnik Wolf. Pokojnik je bil nemškega mišljenja.

— **Občinske volitve v Grižah.** Zadnji „Slov. Gosp.“ poroča, da je pri obč. volitvah v Grižah „zmagala“ duhovniška stranka. No, izlivi hude jeze v listu že pouče vsakogar, da ta „zmaga“ ni bogvekaka. In tudi ni. V 3. razredu, kjer je največ volilcev in kjer pride torej volja ljudstva najbolj v poštev, je sijajno zmagala narodna stranka z vsemi kandidati; v 2. razr. so sicer prodrli klerikalci, a v prvem je dobila narodna stranka zopet 2 odbornika. Razmerje je sedaj 8 naprednjakov proti 10 klerikalcem. Značilno je za volitve tudi, da je propadel prejšnji kler. župan Šuler in najbolj zagrizeni klerikalec Škrabar. Slava vrlim Grižanom!

— **Dijamantno poroko** sta obhajala v Konjiški vasi pri Konjicah zakonska Jože in Tereza Likeb. Še na mnoga leta!

— **Iz Hrastnika.** V takozvanem „Prapreškem grabnu“ pod Retjami je našel v sredo posestnik M. Urbajs

*) Za maščevanje gg. Martina Krpana in Brdavs ne prevzame uredništvo nikakšne odgovornosti. Op. uredništva.

mrtvega moža. Sporočil je stvar tukajšnjemu orožništvu, ki je dognalo, da je mrtvec berač Jevšovar, pristojen na Dol. Mož je hotel bržčas ponoči iz Retja v Praprotno, pa je zgrešil pot in padel čez strme pečine. Mogoče je tudi, da se mu je zmešalo, ker se je opazovalo, da postaja vedno bolj ne-normalen.

— V Laški trg pride za nadžupnika župnik Zdolšek iz Št. Jurja ob Taboru, v Št. Jur ob Taboru pa kaplan Lončarič iz Trbovelj.

— Sestanek trboveljskih narodnjakov. Včeraj zvečer se je zbralo v društvenih prostorih pevsk. in tamb. društva „Zvon“ pri g. Počivavšku na Vodah lepo število najodličnejših trboveljskih narodnjakov, da bi se posvetovali o ustanovitvi „Sokola“ v Trbovljah. „Slovensko sokolsko zvezo“ je zastopal načelnik g. Jože Smertnik iz Celja, kateri je zbranim obširno razložil pomen sokolskega društva in podal mnogo praktičnih nasvetov za ustanovitve. Vsi navzoči so se enoglasno in navdušeno izrekli za ustanovitev in povdarjali, da je zanimanje za „Sokola“ v Trbovljah splošno. Izvolil se je na to pripravljalni odbor z gg. Počivavškom in Goropevškom na čelu, kateri bo oskrbel prve nujne potrebe, kakor primeren prostor za telovadbo, vaditelja itd. Kakor je bilo videti, težave glede tega ne bodo velike. — Na istem sestanku se je na predlog podpredsednika „Zveze narodnih društev“ sklenilo tudi vse potrebno glede takojšnje ustanovitve narodnega izobraževalnega društva v Trbovljah. — Na razgovor je došla konečno reorganizacija krajevnega odbora „Narodne stranke“. Tudi to vprašanje se je za sedaj povoljno rešilo. — Za „Narodni sklad“ se je ob tej priliki nabralo 21 K. — Prirčna hvala zavednim naprednjakom! — Z ustanovitvijo omenjenih društev se bo narodno življenje v Trbovljah še dokaj povzdignilo in razcvetelo. Zamašila se je s tem velika vrzel, katera je bila vočigled „izobraževalnemu“ in „društvenemu“ delu gotovih elementov od dne do dne občutljivejša.

— Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trbovljah je ne-prestano požrtvovalno delavna. Častite rodoljubke Ana Dimnik, Anica Kunej, Avrelija Kuhar in Silva Počivavšek vodijo to narodno delo in je pospešujejo s paznostjo tudi tam, kjer pravimo: „zrno do zrna pogača“. Podružnica in po njej prirejene veselice, nabiralniki, razpečavanje narodnega blaga, uporabljanje blaga, ki se prodaja naši družbi v korist, zbiranje rabljenih poštnih znamk in igrači za božičnico, širjenje „Slovenskega Branika“ in družbinega koledarja, to je v korist naši družbi in v ta namen delujejo trboveljske Slovence res vzorno. Slava jim!

— Iz kozjanskega okraja. C. kr. namestnika je potrdila ustanovit v čebelarškega društva za kozjanski okraj. V odboru so sledeči gg.: Oskar Žolnir, Rupert Brovet, Fran Lovrec, Alojzij Pečnik in Matija Cvetko. Podružnica priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob pol 9. uri zjutraj zborovanje v Podčetrtku, popoldne ob 2. uri pa v Kozjem, povsod v šoli. Predavala bodeta gg. Lovrec in Žolnir: 1. O pomenu čeb. društva. 2. O gmotnem in idealnem pomenu čebelarenja. 3. O prednostih premakljivega panja. Razkazal se bo ob enem prosto narejen premakljiv ločen panj. Čebelarji ste vabljeni, da v obilnem številu pristopite novo ustanovljenemu društvu.

Oskar Žolnir, t. č. predsednik

— Iz Sv. Lenarta v Slov. gor. Jub. solarska kuhinja v Sv. Lenartu v Slov. gor., ki se je ustanovila 15 t. m. se otvori 2. decembra t. l. — Denarni

zavodi in šolski prijatelji so najljubše prošeni naj blagovolijo to iz narodnih ozirov zelo potrebno podjetje podpirati. Darila sprejema šol. vodstvo.

— Ubogi Gostinčar! V Radečah je povedal na znanem železničarskem shodu, kjer se je gg. Gostinčarju in dr. Benkoviču tako slabo godilo, socialist Čobal Gostinčarju nekaj gorkih. Obkladal ga je baje z „lažnjivcem“ in drugimi enakimi lepimi besedami. Radeško okrajno sodišče je zato obsodilo Čobala k 8 dnevnem zaporu. Proti tej kazni se je Čobal pritožil in novomeško okrajno sodišče je kazni znižalo na 30 kron globe. Ubogi Gostinčar! — Radovedni smo, na koliko dni, oziroma kronc bo obsojen dr. Krek v Celovcu za svoje „frkovce“?

— Pripravljalni odbor za cesarsko jub. slavnost na Ptujski gori vabi uljudno k cesarski jub. slavnosti, katere se vrši dne 2. dec. na 1908 na Ptujski gori. Na sporedu je slovesna maša, odkritje cesarskega jub. spomenika, sajenje jub. drevesa, na predvečer razsvetljava, godba itd. Svirala bo majšperška godba.

— Iz Ptuj. Zabavni večer, katerega je priredila ženska podružnica sv. Cirila in Metoda je uspel jako sijajno. Vsaka točka se je z veliko spretnostjo dovršila. Obisk je bil prav obilen, navdušenje veliko in prosta zabava nad vse živahna in vesela. Čisti dobiček znaša 90 K in se odpošlje vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda. K temu lepemu uspehu so nam poleg gospodičen veliko tudi pomagali gosposdije, katerim vsem se tem potom odbor naše podružnice najiskrenejše zahvaljuje. Enako tudi vsem cenjenim udeležnikom, ki so pripomogli k lepemu dobičku. Omeniti moram tudi, da se je ta večer prodalo 1000 narodnih kolekov.

— „Slovenska čitalnica v Mariboru“ je priredila zadnjo nedeljo svojim članom in gostom zabavni večer, ki se je, vsaj kar se občinstva tiče, obnesel prav izborno. Moramo pa reči, da smo ves večer pogrešali vodilne roke. Nekatere točke programa so bile naravnost v slabih rokah. Posamezne točke na goslih s spremljanjem glasovirja so bile prav dobre ter zaslužile mladi umetnici vso pohvalo. Le isto opozarjanje občinstva k posluhu z zvonce in celo s „silentium“ ni morda prav na mestu. Kar se pa tiče solopetja, moramo odkrito priznati, da smo pri enakih prireditvah imeli čast poslušati že večkrat boljše soliste. Česar se Tonček ni učil, tudi Tone ne bo znal. Tudi pevski zbor nas je malo presenetil, ker se nam je že pokazal v boljši luči. Kvartet je bil zelo dober, točke na gramofonu izbrane. Pri četvorki pa smo morali po vsej pravici resno dvomiti, razume-li aranžer pomen besede „finale“, ker mu na noben način ni bilo mogoče najti konca. A vključ vsem nedostatom se je občinstvo prav dobro in neprisiljeno zabavalo pozno v jutro ter smo „Slov. čitalnici“ iz srca hvaležni za prireditve; le toliko bi prosili, da naj v prihodnje bolj srečno razdeli posamične vloge, kajti občinstvo je s svojim dobrim obiskom pokazalo, da se letos veliko bolj zanima za take zabavne večere, kakor pa prejšnja leta.

— Nedeljski počitek v Mariboru. Odvetniški in notarski uradniki so si priborili popolen nedeljski počitek. S 1. januarjem prihodnjega leta bodo torej odvetniške in notarske pisarne ob nedeljah in praznikih zaprte; poseben kmečko ljudstvo se na to opozarja, da vredi svoje stvari tekom tedna ter si ne dela ob nedeljah in praznikih nepotrebnih stroškov in potov.

— Oddaja vžitnega davka v našem. Dne 30. novembra t. l. se uode

vršila ob 10. uri dopoldne pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru dražba najema vžitnega davka od vina, vinskega mošta, sadnega mošta in mesa za leto 1909, in pogojno za leti 1910 in 1911 v sekcijah Sv. Lovrenc nad Mariborom, Vuzenica, Sv. Pavel pri Preboldu in Slatina.

Natančni pogoji se zvejo lahko pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru, pri pristojnih fin. stražah, kontrolnih vodstvih in pri oddelkih finančnih straž.

— Umrl je v Mlinski ulici v Mariboru gosp. Franc Šošterič, bivši krčmar in veleposestnik, star 89 let. Pokojnik je rojen Slovenec, a se je v Mariboru počasi prelevil v Nemca.

— Občinske volitve iz 4. vol. razreda v Gradcu. Pri obč. vol. iz 3. razreda v Gradcu, ki so se vršile v sredo, so socialisti propadli. Dočim so l. 1906. prodrli s 6. kandidati, so prodrli letos le z 2. Nemški nacionalci v zvezi s klerikalci so prodrli s 4., kateri so dobili večine 10—30 glasov.

— Socialisti in „Südmark“. Potovalni učitelj „Südmarke“ Heger je v Gradcu ob priliki zadnjih občinskih volitev očitno pridigal boj socialni demokraciji. Na to pravi socialistično glasilo „Arbeiterw.“: Če se smatra boj proti nam kot narodno obrambno delo, dobro. Potem bo štel boj proti „Südmarki“ med obrambne boje delavstva.

— Iz Pflbrama. Dne 11. t. m. so si ustanovili jugoslovanski slušatelji tamošnje mont. vis. šole svoj akad. klub pod imenom „Sloga“. Krožek šteje 12 članov in sicer 6 Slovencev, 4 Hrvate in 2 Srba. Klub razpolaga z listi ter prireja redno vsaki teden predavanja. Na I. občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: tov. Kolarevič Krunoslav, predsednik — Horvat; tov. Čuček Ernest, tajnik — Slovenec, tov. Vulović Milan, blagajnik — Srb.

— C. kr. štajerska kmetijska družba je razdelila, oziroma dovolila v jedni svojih zadnjih sej dva najstimsi proslenc nad 17.000 K podpor za zboljšavo planinskih pašnikov. Med proslenci ni bilo ne enega Slovenca. Solčavski in gornjegrajski kmetje se rajši pravdajo zaradi planinskih pašnikov z Jegličem, oziroma njegovim oskrbnikom.

— Ljubeznjiv hlapec. V Eisenercu na Zgor. Štajerskem se je spril mesar Lepay s svojim hlapcem. Ta je bil tako razjarjen, da je porinil svojemu gospodarju ostro nabrušeni nož v trebuh. Lepay je dobil tam težke rane. Prepeljali so ga v graško bolnišnico. Kakor je videti, ni samo na Spodnjem Štajerskem pretepačev.

— Važno za kupce šivalnih strojev. Kakor vsaka tvrdka velike pomembnosti, tako se mora tudi svetovnoznana Singer-Ko. precej boriti s konkurenti, ki se v svrhu lažje prodaje svojih strojev poslužujejo imena „Singer“. Jako priljubljeno sredstvo takih konkurentov je, računajoč na neizkušnost občinstva v tehničnih zadevah, da hvalijo svoje cenejše razpošiljalne stroje kot „Singer“. „Izboljšane Singer“, da, celo kot „Pristne Singer“. Ako se zasleduje taka anonca do temelja, se opazi stroje, ki so po najstarejših, že davno prehitenih vzorcih Singer-Ko. posneti in napravljeni; javno mnenje pa se po takih anoncah zbega, ker je kupovalec, ko vidi tako anonco trdno nverjen, da dobi pri in-serujoči trgovini sedanjemu stanju industrije primeren šivalni stroj za izredno ugodno ceno, med tem ko dobi v resnici v taki trgovini stroje zastarele sistema, ki je bil pred skoro 50 leti v prometu. Da je dosegla Singer-Ko. svetovni sloves, zahvaliti se ima dejstvu, da je neprestano težila

za tem, da proizvaja nove, delavnejše vrste šivalnih strojev in da nudi najboljše, kar je v tehniki mogoče.

Vsak kupec šivalnih strojev bodi nasproti takim hvalisanjem posebno oprezen ter se prepričaj natančno, da je šivalni stroj kupljen v trgovini Singer-Ko. del. družbe za šivalne stroje, ki se nahajajo v vsakem večjem kraju, med drugimi v Celju, Kolodvorske ulice šte. 8.

Druge slovanske dežele.

— Slovenski poveljstveni jezik je uvedlo veteransko društvo v Kranjski gori.

— Veliko električno podjetje se snuje pri Sv. Katarini pri Trziču. Zvezano bo baje z vodno močjo v Mostah pri Žirovnici. Električna se bode baje oddajala po vsej Gorenjski do Ijubiljane. — Vršil se je že komisijski ogled.

— Silen mraz je bil te dni na Dolenjskem. Krka je pri Novem mestu in Št. Petru pri Novem mestu skozin-skoz premrznila.

Izjava.

Jaz Ivana Jelen sem se po izidu razprave o tožbi g. Roberta Zangerja proti meni zaradi žaljenja časti prepričala, da sem ga vsled pomote po krivem obdožila, da je dne 21. sept. t. l. pred Narodnim domom odobral po-bitje šip; vsled tega te obdolžitev globoko obžalujem in ga prosim od-puščenja.

Celje, 20. sept. 1908

660 1

Ivana Jelen.

PRODAM

po jako ugodni ceni lepo srednje veliko posestvo v Rabensteinu pri Spod. Dravogradu na Koroškem. Posestvo leži na ravnem polju blizu državne ceste, četrte ure od železniške postaje Lavamünd. — Obstoja iz 2 gospodarskih poslopij, 3 koč, lepo polje, travniki, lep pašnik in dosti drv za dom, redi lahko 20 repov govedine. **Franco Arnold p. d. Rus**, posestnik Sv. Markeš, p. Sinčaves (Kühnsdorf) Koroško. 629 3-2

SINGER jeve šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

Ne dajte se zapeljati po naznanih katere nameravajo z namigavanjem na ime **SINGER** prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekupevalce ampak jih prodajamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8

Na deželi — v mestu.

(Primeri kmetijskega z mestnim prebivalstvom.)

Dva ekstrema. — Zakaj je kmet konservativen. — Epizoda po naprednem shodu. — Industrijski delavec, kapitalizem in cerkev. — Sentimentalnost starorimskega bankirja — Karol Marks. — Kdo daje boljše vojake: mesto ali dežela? — Kateri stan je boljši.

Ako motrimo predvsem nam najbližje stoječe avstrijsko politično življenje in njega izraz v zadnjih državnoborskih volitvah, nam pade na prvi hip v oko, da je prebivalstvo te tako raznobojne države ločeno vendar le samo v dve veliki skupini, v dva velika ekstrema. Zadnji dogodki — vseučiliško vprašanje — ni nič drugega kakor samo praska predstraž teh dveh nasprotnikov: tukaj ekstrem konservativnosti v klerikalizmu — tam ekstrem radikalnosti v socializmu in svobodomiselnosti. Kar je še danes strank v parlamentu, ki poskušajo hoditi po srednji poti, stopijo prav kmalu pred oni odločilni trenotek, ko se bo reklo voliti desno ali levo.

Klerikalni elementi se opirajo pred vsem na kmetijsko prebivalstvo, radikalni na industrijske delavce (mesta). Pri tem se zgodi, da očitajo drug drugemu najraznovrstnejše stvari. Kmet trdi, da je le on prvi in edini steber; industrijski delavec* kaže zopet na se da so le z njegovo pomočjo nastale moderne države.

Predvsem se vprašajmo, ali je kmet res konservativen, zakaj je po svoji ogromni večini v taboru cerkvene gosposke?

Ne sme se nam zdeti čudno. Delo v veliki naravi, kjer je človek podvržen vedno negotovi naravni sili, ga veže neposredno do onih skrivnostnih moči, ki jih on ne more razumeti, ki mu ne morejo dati druge misli, nego da so nadnaravnega izvora. Pisatelju teh vrstic je poznan odličen slovenski politik odločno naprednega mišljenja. Sklical je nekoč shod kmetov in s svojim govorom poslušalce naravnost fasciniral. Po shodu se je razvil med nekaterimi izmed kmetov in politikom živahen razgovor. Le eden je sedel ves čas zamišljen. Ko nastane naravno kratek molk, povzame on besedo: „Vaš govor je bil krasen, verujem Vam... toda prosim povejte mi samo, kaj je na onem svetu?“ Politik je bil pameten mož, izognil se je odgovoru v paroli, kakor je pravil nekoč Kristus svojim učencem. Meni pa se zdi v tem vprašanju ves misterij preproste, nerafinirane slovenske kmetijske duše.

Industrijski delavec po mestih je temu mogočen kontrast. Tam ni nobenega solnca, tam ni nobenega zelenja, nobenega trepetu in molitve za žetev, tam ni nobene domače grude — tam je vse zid, vse železo, vse kri. Tam zija z vso grozo oni prepad med revežem in bogatinom, kjer ni nobenega prehoda. In bogatinu se klanja do tal vsa cerkvena gosposka, dasi stoji zapisano v evangeliju; prej pride velblod skozi šivankino oho, kakor bogatin v nebeško kraljestvo. Kaj čuda, če postane industrijska delavna masa ne samo indifrentna verskim čuvstvom ampak jih naravnost zasmehuje spričo

onega zlobnega obraza, ki se reži njemu neprenehoma v obraz: kapitalizem pred katerim se klanja tudi cerkev! Cerkev sama ima na milijarde premoženja.

Delo v prosti naravi in razmeroma enakomeren razvoj mišic vpliva na telesni značaj kmetijskega prebivalstva ugodno; njega duševni in moralni značaj je stanovitejši nego oni koncentriranega prebivalstva v mestih in obratih. Mirnost in konservativnost kmeta je premotilo že marsikateri mesčana, da si je neizmerno požel proč iz tega ropota v tihi kot kmetijske domovine. Ali znana je zgodba tistega bankirja v starem Rimu, ki ga je gnala sentimentalnost na deželo: čez pol leta se vrne v Rim nazaj. Ni mogel več pogrešati udobnosti in onega kulturnega napredka, ki mu ga je pač nudilo le mesto, ono v neskončne detajle se izražajoče življenje, ki se razvija po mestih.

Prezreti namreč ne smemo, da so mesta kulturna središča, kjer se v prvi vrsti razvija ves napredek v gospodarstvu, kjer cvete trgovina, kjer ima predpogoje izvajanje imenitnosti pred zbranim občinstvom. Mestno prebivalstvo je po svojem duhu mnogo prožnejše, telesno gibčnejše, pozorneje in rafinirano. To pa so predpogoji temu, kar se navadno imenuje „inteligentnost“. V spominu bo morda rek, ki ga je izustil nekoč socialistični politični ekonom Karl Marks: „Kmeta bo iztrgala iz rok idiotizma mestno prebivalstvo“. Drugače sevé je napisal Marks o kmetiskem stanu mnogo zgrešenega. Njegova lastna šola ga smatra v tem oziru kot takega.

Telesno zaostaja mestno prebivalstvo za kmetiskim, kakor sledi iz gorenjega samoposebi, zelo. Ozki prostori, slab zrak in drugi premnogi momenti vplivajo na to. To dejstvo je delalo svoj čas vojaškim pisateljem velike skrbi, zlasti ker je že desetletja sem opazovati, kako silovito nagloma v velikem številu se priseljuje kmetijsko prebivalstvo v mesta,* kjer obetajo fabrike boljše plačo. Strah zaradi nazadovanja vojaške sile ob pomanjkanju telesne moči posameznikov ni v nobenem pravem razmerju z dejanskim položajem. Ne smemo pozabiti, da ima tudi mestni rekrut, predvsem torej v poštev prihajajoči industrijski delavec, če tudi ne take fizične moči, da bi se je moglo postaviti na isto stopinjo s kmetiskim krepkim telesom, pa zato drugo vrlino: večjo inteligenco. Moderno orožje sili vojaštvo, da ne nastopa več v velikih regimentih in dere kot masa naprej; zahtevalo je novo taktiko raztresenega bojevanja, kjer je posameznik mnogo več navezan na svoj duh kakor na svoje mišice.

To smo hoteli omeniti vsled tega, ker se je čulo o razmerju med mestom in deželo v zadnjem času z obeh strani toliko pretiranega in romantičnega. Nemogoče je staviti en stan pred drugega: drug izpolnjuje in popolnjuje drugega. Vsak človek ima svoje vrline in svoje slabosti. Stan pa nič drugega ni, kakor skupina ljudij, ki opravlja enak poklic.

* Besedo mesto rabimo ves čas v širšem pomenu besede kot vsako središče industrijskega proizvajanja.

Dopisi.

Bacillus germanicus. Naša revna dekleta se podajo v mesto služiti. V svoji domači hiši niso nikdar ali vsaj nezadostno slišala kaj o naši narodnosti. Naše učiteljstvo, ki živi navadno v bedi, ki je plačano tako, kakor so plačani tvorniški delavci, je ne more navdušiti za narodne ideale in vcepiti mladini v srca ono moč, koja bi se protivila ponemčevanju. Kaj čuda, da se te revne služkinje zavzamejo za „gosposki jezik“, katerega se več ne otresejo. — Še huje je z našimi fanti, ki se namenijo služiti v mesto ali trg. Ti fanti se z nemščino navadno takoj okužijo in so najboljše opora pri demonstracijah proti Slovincem.

Da se večina naših ljudi, ki se začne pečati s trgovino, izgubljen, se tudi ne bomo čudili. Celo za par odjemalcev se naš trgovec rad izneveri svojemu narodu. O rokodelcih in drugih velja ista, posebno ob jezikovni meji.

Nadalje razsaja prav grozno zgoraj imenovani bacil v župnijskih in županijskih uradih in to brez potrebe. Naša šolska ljudska vodstva in krajni šolski sveti tekmujejo v nemškutarstvu. Nemškrtari se tudi tam, kjer je višjim oblastnikom vsejedno, dobijo li slovenske ali nemške dopise. Naša šolska vodstva bi si morala enkrat za vselej dobro zapomniti to-le: slovenski učni jezik, slovensko uradovanje.

Kolikor je meni znano, se nahaja na Štajerskem en sam nadzornik, ki obiskuje - nadzoruje (?) nekoliko šol s slov. učnim jezikom, kateri pa ni več slovenščine. Kljub temu dejstvu mora sprejemati okr. šolski svet slovenske vloge. Pri tem okr. šol. svetu (Lipnica) oziroma glavarstvu so uradniki (ali vsaj bi morali biti), ki so večji slovenščine.

Gospodje slov. šolski voditelji! ne ponižujte se do dekel in hlapcev, pa tudi ne posnemajte črne internacijonale, ki mora plesati po taktu muzike iz škofijske palače. V okrajih, kjer se vam ni ničesar bati, lahko takoj začnete; v okrajih pa, kjer sta glavar in nadzornik sama ponižna sužnja, v takih okrajih sklenite pri prihodnjem okr. učiteljskem zborovanju, da se lotite vsi naenkrat slovenskega uradovanja. To se mora v kratkem zgoditi, ker časi so resni. Le po vseskozi slovenskem delovanju bo mogoče smatrati koga za našega pristaša, vse druge pometemo med štajercijance.

Grdo je, da se nemškrtari pri naših krajnih šolskih svetih, a nad vse umazano pa je, da zahtevajo nekateri čisto slovenski kraji učitelje nemškega rodu. To ni več bacillus germanicus, ampak blaznost. Take ljudi moramo pomilovati, ker se jim meša v glavi. Prva taka občina je bila Selnica ob Dravi. Čisto slovenska občina. Poučuje se v prvih razredih v slovenščini, le v zadnjem razredu se šopiri nemščina kot učni jezik, kar je nepostavno.

Nadučitelj in duhovnik se kažeta, da sta vrla Slovence. Župan — Bog ne daj, da bi mu kdo kaj rekel. V celi občini bi vsakdo hudo zameril, ako bi se osmelil kdo, mu dati pridevek nemčur. In — čudo nad vse čudo: v razpisu za eno učiteljsko mesto je stalo črno na belem, da ima prednost

učna moč nemškega rodu, kakor da bi šlo tu za zboljšanje pasme. Ko smo to plemenito nemčursko delo v časopisih ošvrkali, se ni nihče ganil: molčali so tudi tisti, ki ne morejo prehlaliti svoje narodnosti in ki sede v krajnem šolskem svetu. Znamenje, da so bili vsi za tak razpis. Ker še danes ni dovolj nemških učnih oseb, ki bi bile izprašane iz slovenščine, se mora zadovoljiti taka siromašna občina z učiteljsko osebo slovenskega plemena. Kako težko mora biti taki osebi priti v tako občino, posebno še učiteljici, ki je kot ženska bolj občutljiva od učitelja!

Znorela je Selnica, za njo Remšnik. Oba ležita na levem bregu Drave, ni čudno, da se je ta kužna bolezen v kratkem času pojavila na drugem mestu. Kakor v Selnici so tu tudi sami Slovinci. Ali — umrje nadučitelj, pa hajd v Nemčijo po nadučitelja — nemškega rodu mora biti! — Ljudje božji! primate se za glavo! Prav tak razpis kakor selniški. Temu razpisu so se celo pri okrajnem šolskem svetu smejali. Kako se ne bi?! Učni jezik je slovenski v vseh razredih. Niti nemčurjev baje ni v tej občini — pa koprne šolski očetje — modre glave — po učitelju nemškega rodu. Čudno je le to, da ni v okrajnem šol. svetu nikoga, ki bi pojasnil vso zadevo in tako prihranil ljudstvu blamažo; saj se dela norca iz ubogih Remšnikarjev že vsak šolarček v bližnjem trgu. Pri tem si mislim v prvi vrsti učitelja in duhovnika vsake posamezne šolske občine. Ta dva sta poklicana v prvi vrsti za voditelja kmečkega ljudstva. Ako sta sama nemčurja, se jima pa še dobro zdi, ako tako le včasih naše revno in nevedno ljudstvo malce „potegneta“. Takim „voditeljem“ ljudstva Greuterjev pfuj!

Prav v času, ko so začele nekatere občine hud boj z birokracijo, prav v tem času se prikazujejo na političnem obzorju občine, na katere se bode naše potomstvo s studom spominjalo. Žalostno je to toliko bolj, ker se kaže ta zanikrnost ob jezikovni meji.

Največ škode nam pa povzročuje bacillus germanicus med našo inteligenco. — Nedavno sem premotril to žalostno dejstvo s svojim prijateljem. Prišla sva do zaključka, da se naše izobražene družine če ne prej, vsaj v tretjem rodu popolnoma ponemčijo. To so ti hijene potem, ki žrejo svoje mlade ter nam napravijo več škode kot pravi Nemci.

V nekem uradu je mož, katerega ime ima slovensko končnico na žič. Mož se kaže v slovenski družbi Slovenca, ker tako lažje shaja. Njegovim otrokom pa ime ne ugaja več in zaprosili so, naj se jim dovoli prekrstiti se po nemško in so sedaj — schützi ali schitzi.

Nihče pa naj ne misli, da so sinovi in hčere kaki neizobraženci, katerim bi se ne moglo tako prelevljenje šteti v prevelik greh; narobe, to so sami srednje in visoko naobraženi mladiči, od katerih bi se moglo zahtevati, da s svojimi možganami mislijo da poznajo zgodovinski razvoj raznih narodov itd. Oče si misli, da je to le nedolžna igrača, sinovi in hčere pa smatrajo to za zelo važno.

J. Zabukošek

krojač v Celju, Glavni trg št. 18

priporoča svojo dobro založeno trgovino izdelanih oblek vsake vrste po najnižjih cenah. Naročila po meri se izvršujejo v najkrajšem času dobro in solidno ter po nizki ceni. V zalogi imam tudi haveloke in nepremočne pelerine.

Posebej pa se še priporočam cenj. prebivalcem Trbovelj in okolice ter naznanjam, da prodajam ob vsakem plačilnem dnevu v hiši g. Plevčaka narejeno obleko ter jemljem mero za raznovrstne obleke.

578 b 11-5

579 a 11-4

Nek steber mariborskega nemštva nosi tudi popolnoma slovensko imeno katero pa piše po nemško. Ta mož igra po svojem stanu in bogastvu veliko vlogo med mariborskimi Nemci in lahko rečemo, da bi se Nemcem precej slabo godilo, ako bi ga ne imeli v svojih bojnih četah.

To dejstvo, da se učene glave ne zavedajo svojega pokolenja, mi je dalo večkrat misliti. Nižjim slojem z ljudskošolsko naobrazbo nihče ne zameri. Tudi slojem s srednješolsko izobrazbo, bi človek še marsikaj prizanesel, ker vemo, da se naša mladina uči na srednjih šolah večinoma za red: za izpit in ne za življenje. Ali, kaj si moramo misliti o slojih z visoko naobrazbo? O teh ljudeh bi si morali misliti, da so misleci. In vendar ni tako! O njih bi morali misliti, da bodo vneti za blagor človeštva, a mesto tega pomagajo tlačiti svoje rodne brate.

Že preprost človek se rad ukvarja z mislijo, od kod so bili njegovi starši, prastarši itd. Poznam prav preprostega človeka, ki je poslal meročajnemu dunajskemu uradu potrebno svoto za rodovinski seznam. Naj bi bil n. pr. kdo Nemec. Ako bi pa spoznal, da se pretaka po njegovih žilah slovenska kri, bi se li zamogel še nadalje počutiti kot Nemec?

Vsemu temu odpadništvu je krivo šolstvo v Avstriji, ki ne vzgaja mislecev. Naš avstrijski študent se uči, da čimprej pride do polnih jasli: Novac Bog, a truh domovina. Mesto značaje se vzgaja hinavce in klečelaze.

Da razsaja bacillus germanicus večkrat tudi med našimi narodnimi telditelji, mi bo dober poznavalec slovenskih razmer potrdil. Saj slišimo večkrat, kako se v prvih slovenskih družinah nemškutari, da so njih otroci všolani v nemških zavodih itd. Tudi zahtevamo od vsakega narodnjaka, da se poslužuje slovenščine vselej in povsod. O tem prepuščam besedo svojemu prijatelju, ki si je nadel nalogo opazovati v prvi vrsti naše vrhovne politične voditelje. Koliko psovka mora preslišati naš kmet pri raznih uradih, ker se poslužuje slovenščine, naš voditelj pa se poslužuje nemščine in mirna Bosna. — Moj prijatelj ima že precej obširen zaznamek. Bil bi že skoraj gotov, ako bi ne bil prenatantčen s tem, da skuša svoje zaznamke s pričami potrditi. To bodo bacili plemenite vrste, le bojim se, da jih ne bo hotel nihče v tisk izročiti, ker smo Slovenci polni pomislekov.

Tu bo treba na cente razkužilnih sredstev, da se zatare enkrat za vselej bacillus germanicus v našem narodnem voesu.

— **Glas iz Prage.** Dne 10. XI. se je vršil občni zbor „Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi“. Število slovenskih visokošolcev v Pragi narašča vedno bolj in je letos doseglo višino skoro 200 — gmotno stanje tega „Podpornega društva“, ki je neprecenljive vrednosti za slov. visokošolce v Pragi, pa je zmirom slabše. Letos je nastala v njem kočljiva kriza. Omajani eksistenčni pogoji so prisilili podpirance, da sami posežejo v akcijo, kako izboljšati gmotno stanje tega društva. V tem smislu se je sklical po § 2 sestanek podpirancev v prostorih slov. akad. društva „Adrija“, ki se je vršil tik pred občnim zborom „Podpornega društva“.

Sklicatelj jurist Lev Brunčko je govoril o slabem pojmovanju, ki ga ima socialno stanje visokošolcev med slovenskim narodom. Neprenehoma se povdarja, da pogrešamo inteligentnega naraščaja v vseh strokah, stori se pa prav malo, da bi se omogočilo naši mladini uspešno učenje na visokih šolah. Drugi narodi se zavedajo, ka-

kega pomena je za njihov razvoj zadostni kontingent akademično naobraznega razumnštva, in ustanavljajo zato štipendij za štipendijem, pri nas pa rajše postavljamo spomenike slavnim odpadnikom in mogotcem, kakor da bi po vzgledu drugih narodov skrbeli za narodov „up in bodočnost“. Začeli smo misliti na zunanji sijaj in lesk, predno smo si zasigurali življenje na znotraj. Ena izmed posledic te perverzности je slabo gmotno stanje v praškem slovenskem podpornem društvu.

Jurist Krivic vidi vzrok mnogokrat naravnost obupnemu životarenju slovenskega dijak v njem samem. Čim slabša mu prede, tembolj gori za narodov blagor, na sebe pa ne misli. Le tako je razumeti dejstvo, da so ubogi slovenski dijaki prav slabi agitatorji za razna dijaška podporna društva, pač pa nedosegljivi v prirejanju veselice, kojih čisti dobiček pripada naši Ciril-Metodovi družbi. Dokler se od poklicanih činiteljev ne bo storilo ničesar v izboljšanje eksistenčnih pogojev slovenskega dijaštva, mora to spremeniti svojo dosedanje taktiko in postaviti odločno svoj „jaz“ v ospredje.

Jurist Kramer povdarja, da se pri nas veselice v prid dijaškim podpornim društvom ne bi obnesle skoro nikjer, kajti med našim narodom je še razširjen neverjetni, ali resnični predsodek, da služijo podpore dijakom le v „poboljšek“, za kavarno itd. Posledice tega predsodka bo čutil zopet narod sam: namesto mnogobrojnega razumnštva — nebroj izgubljenih eksistenc, namesto trdih značajev — podkupljivi klečelazci... kratko: dijaškim podpornim društvom se da pomagati le z osebno agitacijo in s tem, da se čisti dobiček ljudskih veselice deloma nakloni v njihove blagajne.

Tovariš Brunčko pravi, da je v današnjih časih reklame skromnost, s katero se skriva pred javnostjo naše podporno društvo, popolnoma neumestna. Daleč smo od domovine in ako se pravočasno in večkrat ne oglasimo, se je bati, da se pozabi na nas. Ni dovolj, da se vsakoletno poročilo pošlje posameznim rodoljubom in uredništvom, ampak je želeti, da priobči „Podporno društvo“ večkrat na leto kratka poročila o svojem delovanju in stanju v slovenskih listih, ki je bodo gotovo radi sprejeli. V začetku vsakega šolskega leta pa naj objavi tudi proračun v informacijo abiturijentom, ki bi se hoteli podati v Prago.

Jurist Ženko nasvetuje, naj se pošlje na občni zbor „Podpornega društva“ delegata podpirancev, ki bi tam tolmačil želje in težave podpirancev; tudi naj se pošlje v slovensko javnost poziv, naj bi priskočila na pomoč našemu podpornemu društvu v tej težki krizi. Za delegata se imenuje tovariš Brunčko.

Končno predlaga filozof Šlibar to le resolucijo: „Slovenski podpiranci v Pragi se obračamo v dneh težke krize v podpornem društvu do slovenske rodoljubne požrtvovalnosti s prošnjo in pozivom, naj se spomni ob vsaki priložnosti tega važnega društva. Koncentracija slov. dijaštva v Pragi, ki je postala v zadnjem času naše geslo, je izvršljiva med drugim le, ako bo tudi tamošnje podporno društvo kos nalogam, ki ga čakajo. Uverjeni, da ve ceniti ves slovenski narod pomen študiranja v metropoli bratov Čehov, izročamo mu procvit „Podpornega društva“ v Pragi, čigar blagajnik je Čeh g. dr. K. Šebesta, advokat, Praga II. Spalena ulice č. 9.

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Svetovne vesti.

— **Nemiri na dunajskem vseučilišču.** V pondeljek popoldan so se stepli v auli dunajskega vseučilišča nemškonacionalni in židovski visokošolci. Nacionalci so porinili Zide iz aule. Na rampi je prišlo do pretepa, tekom katerega so bili ranjeni nekateri Židje in nacionalci. Kasneje so se nacionalci znašali tudi nad posameznimi slovanskimi visokošolci. Doba junaštev se je tedaj začela.

— **Madžarske surovosti.** V neki vasi na Sedmograškem so neznani zlikovci, najbrž madžaroni, razdajali z dinamitom rumunski narodni spomenik svobodi in pa kameniti križ na grobu vodje rumunskih vstašev leta 1848 Jankuja.

— **Povozil je vlak na progi Južne železnice pri Neunkirchenu na Nižjem Avstrijskem** neko črno žensko. Vlak je telo strašno raztrgal; glava in ena roka so ležali več metrov od proge. Misli se, da si je dotičnica iz žalosti po kakem umrlem dragem poiskala smrt na progi.

— **Krščansko-socialni bahač.** Neki Pölzer, kateri je bil pri zadnjih deželnozborskih volitvah na Dunaju izvoljen za kršč. socij. deželnega poslanca, je te dni v Klosterneuburgu na cesti iz same prešernosti streljal iz revolverja. Ljudi je to tako razburilo, da so ga hoteli preteptati, ko ga je že policija držala za vrat.

— **Kuga v gobcu in na parkljih** se širi pri goveji živini na Tirolskem in Gališkem. Na Tirolskem je okuženih 257, v Galiciji 145 hlevov.

— **Umrli je v Parizu ruski veliki knez Aleksij.** Truplo prepeljejo na Rusko.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo sprejme

Zvezna knjigovoznica v Celju

Schillerjeva cesta 3.

Narodna dolžnost vsakega Slovenca je zahajati k sledečim trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem in denarnim zavodom!

Brežice:

Trgovina z mešanim blagom:
Boecio Josip, Uršič in Lipej.

Celje:

Trgovine z manufakturnim blagom:
R. Stermecki, Karol Vanič.

Trgovina s papirjem: Zvezna trgovina.

Trgovine s specerijskim blagom:
Kolenc Anton, Pečnik Franc.

Trgovina z mešanim blagom:
Franjo Karlovšek.

Trgovina s steklom: Strupi Franc.

Trgovina z urami in zlatino:
Salmič Rafael.

Trgovina z žganjem: Diehl Robert.
Pivovarna marčne, salvador in termalne pive, Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško.

Brivnice: Anderwald Rud., Kapus Ivan.

Čevljarški mojster: Kolšek Martin.

Fotograf: Pick Viljem.

Gostilne: „Skalna klet“, „Stadt Graz“, „Narodni dom“, Josip Sevcnikar, Lava pri Celju.

Ključavničar: Rebek Ivan.

Knjigovoznica: Zvezna knjigovoznica.

Krojaški mojstri: Zabukošek Josip, Hočevlar Josip.

Mesarja: Stelcer Josip.

Modistinja: Pick Matilda.

Pekarija: Vošnjak Franc.

Slikar: Bevc Viktor.

Stavbeni podjetnik: Kukovec Vinko.

Tiskarna: Zvezna tiskarna.

Denarni zavodi: Južnostajerska hranilnica in celjska Posojilnica v Narodnem domu, Zadruga Zveza v Celju, Lastni dom v Gaberju pri Celju.

I. češka zavarovalna družba:

Alojzij Terček, zastopnik.

Zavarovalna banka: „Slavija“, Ivan Likar, zastopnik.

Gor. Radgona:

Denarni zavodi: Posojilnica v Gornji Radgoni.

Ivanjkovci:

Trgovina z mešanim blagom:
Petovar Lovro.

Kozje:

Umetni mlin in žaga: Maček Anton.

Prijave sprejme „Slovensko trg. društvo v Celju“.

Mislinje:

Trgovina z mešanim blagom:
Šalekar Martin,

Gostilna in lesna trgovina:
Iršič Konrad.

Mozirje:

Izdelovatelj soda vode: Miklavc Anton.

Trgovina z mešanim blagom:
Pevac Rudolf.

Hotel Ilirija in urarstvo:
Zdravko Vasle.

Ptuj:

Trgovina s specerijskim blagom:
A. Jurca naslednik A. Senčar.

Ruše:

Sedlar in tapetnik:
Svobodin Povoden.

Slovenjgradec:

Trgovina z mešanim blagom:
Druškovič in Valenčak.

Sv. Frančišek (Ksaveri):

Trgovina z mešanim blagom:
Sem Jakob.

Šmarje pri Jelšah:

Trgovina z mešanim blagom:
Štupica Anton, Löschnigg Janez.

Denarni zavod:

Hranilnica in posojilnica v Šmarji.

Gostilna: Habjan Ivan.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Koncesionirani izdelovatelj mlinov:
Josip Čretnik.

Trbovlje:

Izdelovatelj harmonik in mizar:
Mervar Anton.

Krojač: Pinterič Niko.

Vransko:

Trgovina z mešanim blagom:
Oset Franc.

Zdole:

Trgovina z mešanim blagom:
Ivan Černoga.

Zibika, pošta Šmarje:

Trgovina z mešanim blagom in gostilna: Založnik Ivan.

— Prva slovenska trgovina se je otvorila v Kočevju. Tvrška Pevc in Koželj se je premestila iz Vel. Lašč v Kočevje. Peča se tudi s prodajanjem blaga na debelo.

— V pokoj je šel nadučitelj v Sp. Dravogradu Lenart Voglar. Tamkajšnjim Slovencem je bil vedno nasproten.

Zahvala.

Podpisani izrekam tem potom blagor. g. dr. Antonu Kunstu, distr. zdravniku v Št. Pavlu pri Preboldu najiskrenejšo zahvalo za veliko prizadevanje ob moji nevarni bolezni ki me je tako rešil gotove smrti. Št. Pavel pri Preboldu, dne 16. novembra 1908.

Ivan Stermšek,
mesar in krčmar.

657 2-1

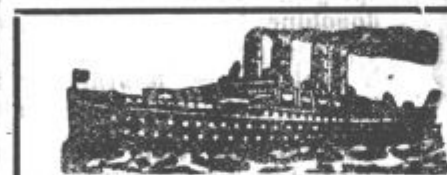
Trgovskega pomočnika

mešane stroke, sprejme

Ivan Meke, trgovec
v Hrastniku. 651 8-2

Ježice (Knoper), želod, divji
kostanj, sploh vse deželne
pridelke kupuje

Anton Kolenc v Celju.

V Ameriko in Kanado

je najslonejše in najbolj
gotovo poiznanje s

Kunard-progo

Odhod iz domačega pristanišča
Trsta: Carpatija 10. novembra,
Ultonija 17. novembra, Slavonija
1. decembra 1908. — Iz
Liverpoola: Lusitanija (naj-
večji in najlepši parnik sveta)
dne 14./11., 5./12., 16./1., 6./2.,
27./2., 20./3. Mauretania dne
2./1., 23./1., 13./2., 6./3.

Pojasnila in vozni listki se dobe pri
Andreju Odlašku, Ljubljana
Slomškova ulica št. 25, poleg cerkve Sv. Jozefa

Izjava.

Povodom letošnjih manevrov sem v razburjenosti vsled preoblega dela razžalil nekaj vojakov c. kr. brambovskega pešpolka št. 26, kar obžalujem in izjavljam, da nisem nameraval žaliti niti vojaštva niti vojakov.

Josip Virant,

občinski tajnik v Velkih-Laščah in
posestnik. 656 1

Kupujte narodni kolek!

Lep jazbečar

4 mesece star je po ceni **naprodaj**.
Kje, pove upravništvo „DOMOVINE“.
652 1

Pri 5 kronah si pri-
hranite 100 kron!
14 karat. zlato!

nameni moja krasna amerik.
goldin sidro-remontoir žepna ura, plošnata,
švicarsko kolesje. 36 ur natančno idoča s pozlačeno
veržico vred, za kar dajem 3 leta pismono garan-
cijo. Stane le 5 K. Odpošiljam proti povzetju.

S. Kohane

I. izvozna trgovina švicarskih ur Krakov št. 72.

Dobil sem mnoga zahvalna pisma in zopetna
naročila.

Kar ne ugaja, vrnem denar.

Drsalice, sanske zvončke

in razne zimske predmete dobite po nizki ceni

v trgovini „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

638 5-2

Samo pristno, ako je na pod-
platih vtisnjena ustanovna
letnica 1860.

Šent Peterburške
Galoše
čevlji za sneg „Storm Slippers“

Vsak dan
jih izdela to-
varna 60.000 parov.

Edini kontrahenti: Messtorff,
Behn & Co., Dunaj I.

Prodaja na drobno v vseh boljših trgo-
vinah s čevlji, gumijevimi izdelki in modnim blagom.

ZVEZNA TRGOVINA, CELJE, Rotovška ul. 2.

Seznamek založnih knjig.

Zbirka domačih zdravil s poljudnim opisom človeškega telesa. (IV. pomnoženi natis)	K	1'—
Nova pesmarica. Zbirka najbolj znanih slovenskih in slovanskih pesmi. Mehko vezana K 1'60, eleg. vez.	„	2'40
Obrtno knjigovodstvo s kratkim ponkom o menicah, spisal dr. J. Romih	„	1'60
Občinski red. Zbirka zakonov, zadevajočih posle obč. področja, spisal dr. I. Dečko, I. zv. K 3'60, trdjo vez.	„	4'40
Mlinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitba Teharčanov IV. natis	„	—80
Kmetijsko gospodarstvo, II. popravljeni in pomnoženi natis. Spisal V. Rohman, vezano v platno	„	1'60
Zbrani spisi P. Pajkove, I. zv. broširan	„	2'—
Zbrani spisi P. Pajkove, II. zv. broširan, K 2'—, eleg. vezan	„	3'—
Zabavnik, spisal A. Brezovnik	„	1'40
Trtna uš in trtoreja, spisal Ivan Belé	„	—80
Luči, Funtek, broširane K 1'40, vezane	„	2'20
Gedichte, Vodovnik-Siegensfeld, eleg. vezane	„	2'—
Civilno-pravdni red, dr. L. Filipič, v platno vezan	„	5'—
Naš dom. I. zv. Vsebina: „Cesarjevič in sestri dvojčkinji“ in „Krajevna kronika Teharskih plemičev“, broš.	„	—50
Naš dom. II. zvezek. Vsebina: „Zadnji grof Celjski“ in „Iskalci biserov na otoku sv. Duha“, broširan	„	—50
Naš dom. III. zvezek. Vsebina: „Vojna leta 2000“ in „Loma in na tujem“, broši an	„	—50

OPOMBA. Pri naročilih prosimo, da naj blagovolijo cenj. gospodje odjemalci denar naprej poslati, sicer se na naročila ne ozira. Za poštnino je dodati za knjige v vrednosti do 1 krone 10 vin., do 2 kron 20 vin., čez 2 krone pa 30 vin.

Naš dom. IV. zvezek. Vsebina: „Ciganka“, izvirna povest ter razne humoreske, broširan	K	—50
Naš dom. V. zvezek. Vsebina: „Pavlo Črnokril“, „Nu, občinstvo“, „Ljubezen do domovine“, „Pesem o hudourniku“, „Karin“ in „Plesati ni znal“, broš.	„	—50
Naš dom. VI. zvezek. Vsebina: „Pevčevo srce“, „Krvava svatba v Kijevu“, „Priatelj Lovro“	„	—50
Naš dom. VII. zvezek. Vsebina: „Palica Petra Gašparja Sveteckega“, „Zvonikar“, „Sodba“, „Poezija in proza“, „Vij“	„	—50
Kržišnik: Male pesmi za mladino, broširane	„	—24
Ivan Bele: Viničarjev kašipot, navod, kako vinograde nanovo zasajati in obdelovati, broširan	„	—60
Dr. A. Božič: Lovski zakon za Štajersko, kartoniran	„	1'20
Der Panslavismus. Eine nationalpolitische Betrachtung broširano	„	—60
Prof. Jos. Kožuh: Navodilo h kartografičnim osnovam, vezano v platno	„	4'—
Prof. Jos. Kožuh: Pregledni izpisek iz navodila h kartografičnim osnovam, broširano	„	—20
Red za šolske sluga	„	—24
Šolski red	„	—30
Madeži in njih snajenje, praktično navodilo, kako je snajiti madeže na raznem blagu, kovinah itd. kartonirano	„	1'—
Srbske narodne pesmi. Sestavil J. Mohorčič	„	—40

Trgovina knjig, papirja, pisalnega orodja itd. Prodaja igralnih kart.

Zadružnega uradnika

sprejme

Posojilnica v Šoštanju,
Štajarsko.

Pismene ali ustmene prošnje je
podati g. notarju **Vinko Kolšek**
v Šoštanju, kateri daje pojasnila glede
pogojev. — Nastop službe lahko takoj.

Ravnateljstvo Posojilnice
v Šoštanju. 658 3-1

Mlinski stroji

so zelo po ceni naprodaj in sicer:
1 par 48" nemških mlinskih kamnov z
vsemi železnimi in lesenimi deli, 1 čistilni
stroj za pšeno (grijes) 'Austria' (Hoerde
in comp.), 1 cilinder z 25 metra dolgim
vretenom s polžem, transmisije, 2 čistilna
cilindra, stroj za snaženje spirale, 3
železna okna, 2 m visoka, 120 m široka,
vse skoro novo. — Vprašanja

okrbništvu v Žovneku,
pošta Braslovče v Savinski dolini.

Najboljše peči

vseh vrst, tudi za **štedilnike,**
kurjavo z žaganjem,
izborbo **slamoreznice**
delujoče
in sploh vse železninsko blago po najnižjih cenah
priporoča

trgovina z železnino „**MERKUR**“
P. Majdič, Celje.

Zaloga najboljših in zajamčenih umetnih gnojil
po tovarniških cenah. 637 5-2

Milan Hočevan — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča direktno **kavo** kila po K 2.—, drugih vrst po
importirano arabsko **kavo** kila po K 2.40, 2.80, 3.20, 3.60 itd.
trikrat na teden **kavo** kila po K 2.80, 3.20 in 4.—. Fino
svežo praženo **olje,** bučovo olje, **Ogrske salame,** švi-
carski sir, radajnsko, slatinsko kiselko, Galico,
žveplo, rafijo in Bartelovo klajno apno.

Premog s pečovniških jam. — Prodaja na drobno in
v celih vozovih. 263 — 32

Stanje hranilnih vlog —
— 24½ milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure
dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po
4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta
h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim
premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je var-
nost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v
to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in
varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4¾% na leto. Z obrestmi
vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo
obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala.
Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako
pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na
primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6%
izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano,
svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaklad nad 900.000 kron.

25 12-11

Blasnikova in družinska pratika

se dobiva na drobno in debelo v Zvezni trgovini v Celju.

Zvezna tiskarna v Celju.

Priporoča se sl. zavodom in uradom, sl. učiteljsstvu, gg. trgovcem in p. n. občinstvu za vsakovrstno
izvrševanje tiska od navadne do najmodernejšee oblike. Motorni, oziroma električni obrat. Naj-
modernejšee črke. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del. — V zalogi ima
in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, zavitke, račune, pismene
papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne
liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila,
vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške listke, hranilne in
zadružne knjižice, računske sklepe, šolske tiskovine in druge v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

Za neveste in ženine poročni
prstani in druga ženitovanska darila

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga ur, prstanov, uha-
nov, verižic i. t. d.
Velika izber očal ter optičnih predmetov.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Veakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznanih pisem.

Naročite **cenike** katere razpošiljam zaštonj
in poštne prosto.

Točna postrežba! Nizke cene!
565 11-6

Kravate

najmodernejše iz zadnje novosti in v
velikanski izbiri so ravnokar prišle.

Novo

vpeljano za dame! ovratnike, kravate,
jabots, pajčolane, različne rokavice
in pasove, spodnja krila, predpasnike,
srajce in drugo raznovrstno perilo.

Nadalje

je za gospode velikanska zaloga ja-
grovih srajc, jopic in hlač, glase in
pletelih rokavic, nogavic, belih in pi-
sanih srajc, raznih modernih ovratnikov
in zapestnic, spodnjih hlač, naramnic
in žepnih robcev. — Vse v najboljši
kakovosti in po najnižjih konkurenčnih
cenah samo v trgovski hiši na debelo
in drobno

R. STERMECKI, CELJE.

Poštne pošiljke točno in čez 20 K franko.

Prodajalka

vešča slovenskega in nemškega jezika,
izurjena v manufakturni in špecerijski
stroki, išče primerno službo, eventualno
v kontoarju. Nastop 1. januarja 1909.
647 2-1

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo
lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih
cevi za kroglice in drobni svinec, za nasa-
janje novih kopit. Dela po najnižjih cenah!
Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno
puško, naj zahteva najnovejši slovenski
cenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej.
216 50-35

RUDOLF HAVELKA

modna trgovina v Ptuj

priporoča p. n. občinstvu za jesen in zimo najnovejše blago za dame in go-
spode v raznih kvalitetah, kakor tudi raznovrstno platno za životno in po-
stelsko perilo. Nadalje nudi preproge, garniture, volnene in čipkaste zastore
čevlje najboljšega izdelka za dame in gospode, dežnike, zavrtnice, ovratnike,
pletene in likane srajce, ter vsakovrstno drugo v manufakturno stroko
spadajoče blago po primernih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

536 41-26

Kupujte narodni kolek!

Ilustrovani narodni koledar

— je ravnokar izšel in je dobiti v —

Zvezni tiskarni v Celju.

Cena: broš. K 1.—, s poštino vred K 1'20
eleg. vezan K 1'50, s poštino „ 1'70

za leto 1909.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17. Graška cesta št. 21. Telefon št. 17.

Trgovina s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki in
raznimi suhimi in oljnatimi barvami.

Priporoča svojo veliko zalogo kineskega, ruskega in ceylonskega čaja;
naravnost importiranega jamajka ruma in konjaka; vseh vrst na-
miznega in zdravilnega vina.

Velika zaloga kave najrazličnejše kakovosti, surove kakor vsak teden
183 štirikrat sveže žgane. 35

Nanovo sem vpeljal raznovrstno pecivo za čaj, imperijalski in savinski
sir kakor tudi pristne kranjske klobase in vsak dan sveže surovo
čajno maslo, sardine, morske postrvi v olju ter razne druge delikatese.
Za božične praznike še posebno priporočam razne vrste južnega
sadja in pristno strd.

Bogata zaloga stearinskih, voščenih, nagrobnih in božičnih sveč.
Svinjerejce opozarjam na „Lucullus“, s katerim najhitreje in
najceneje zredijo svoje prašiče.

Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

Zavitke priporoča Zvezna tiskarna v Celju.

POSJOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica uraduje
vsak dan od 9. do
12. ure dopoldne
razun nedelje in
praznikov.

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881
z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj
nad 4200 zadrugnikov, kateri imajo vsega
nad 88.000 kron vplačanih deležev ter
ima sedaj nad 6 milijonov kron hra-
nilnih vlog in nad 340.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje
po 4 1/2%. Posojilnica plačuje rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem.
Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit
proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude: laganje napisov v iste.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Doseđaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužujte se

79 48-43

južnoštajerske hranilnice

pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih,

da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico.**

ZVEZNA TRGOVINA V CELJU

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.

Velika zaloga svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila, trgovskih in odjemalnih knjig, zavitkov, papirnatih vreč itd. itd.

Časovni predmeti: papirnati krožniki, servijete, konfeti, serpentine, lampijoni in dr.

TRGOVINA S PAPIRJEM, PISALNIM IN RISALNIM ORODJE

LASTNA ZALOGA ŠOLSKIH ZVEZKOV IN RISANK

NAJVEČJA ZALOGA VSEH TISKOVIN ZA URADE IN PRIVATNIKE

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

K seziji priporoča:

Lampijone,

Serpentine,

Korijandoli,

Karte za tombolo in šaljivo pošto.

54 76

Za jesensko in zimsko sezono priporočam svojo najobširnejše založeno trgovino novomodnega sukna in volnenega blaga za obleke, kostime, bluže itd. po najnižjih cenah

Karol Vanič **Celje** **Narodni dom**